

BOGANMELDELSER

Jens Toftegaard og C. Ulrich Mortensen: VORE SKATTER. 3. Udg. Nyt Socialt Bibliotek. Martins Forlag, København 1942.

For den, der søger en Oversigt over dansk Skattelovgivning og Finansstatistik har *Vore Skatter* af *Jens Toftegaard* snart i mange Aar været en god Hjælp. Bogen har dog i de sidste Aar — takket være den voldsomme Udvikling paa disse Omraader — været noget forældet, hvorfor det er et Savn, der afhjælpes, naar den nu udkommer i en ny — tredje — Udgave, bearbejdet af *C. Ulrich Mortensen* med Bistand af *H. Engberg Pedersen*. Bogens Plan er i det væsentlige uforandret, men det har været nødvendigt at omarbejde næsten alle Afsnit paa nær de rent historiske. Bogen, der herved er blevet en Del større, har beholdt sit Præg af Letlæselighed, og den nye Udgave fordrer saa lidt som nogen af de to foregaaende særlige Forudsætninger.

Den nye Udgave er forsynet med en ret stor Indledning — kaldet 1. Afsnit —, der indeholder en Slags almindelig Del. Man finder heri meget af Interesse, og ved at sammenligne dette Afsnit med tilsvarende Stof i 2. Udgave faar man et ganske interessant Billede af, i hvilken Grad et Decennium i det 20. Aarhundrede kan omdanne Opfattelsen. Dette mærker man f. Eks., naar man ser, hvorledes de gamle Traverser »Nytte- og Evneprincippet« er blevet sat i Stald og erstattet af nye, som man nu finder bedre. I samme Indledningsafsnit faar Udligningsspørgsmaalet iøvrigt en kort, men god Behandling. Derefter følger da i de øvrige Afsnit alle de forskellige Skatter, en efter en. Under Læsningen heraf glæder man sig over at have alle disse nyttige Oplysninger samlede paa eet Sted, og over, at Forfatterne har gjort sig saa megen Umage med at bringe talmæssige Oplysninger og at føre dem à jour.

Bogens sidste Afsnit er kun paa 6 Sider og handler om Skatternes Virkninger. I Forordet siger Forfatterne — utvivlsomt med Rette —, at en systematisk Fremstilling af Skatternes Virkninger ikke kan gennemføres inden for Bogens Rammer, og at de vil indskrænke sig til at give nogle Eksempler; men det er et Spørgsmaal, om der ikke gives saa lidt, at det vilde have været bedre intet at give. Da det, der er givet, er saa kortfattet, skal det ikke kommenteres nærmere her. Men Anmelderen maa dog have Lov til at sætte et stort Spørgsmaalstegn ud for følgende: »Skatterne er uløseligt knyttet sammen med de offentlige Udgifter. Begge er Led i samme Proces; de offentlige Udgifter kan i det store og hele ikke afholdes uden Skatterne, og omvendt maa ethvert Skattebeløb normalt blive anvendt til en eller anden offentlig Udgift«. (S. 286). Og det maa ogsaa bemærkes, at, hvad der staar S. 291 om Virkningerne af en Ændring i Opsparingen, ikke

BOGANMELDELSER

Jens Toftegaard og C. Ulrich Mortensen: VORE SKATTER. 3. Udg. Nyt Socialt Bibliotek. Martins Forlag, København 1942.

For den, der søger en Oversigt over dansk Skattelovgivning og Finansstatistik har *Vore Skatter* af *Jens Toftegaard* snart i mange Aar været en god Hjælp. Bogen har dog i de sidste Aar — takket være den voldsomme Udvikling paa disse Omraader — været noget forældet, hvorfor det er et Savn, der afhjælpes, naar den nu udkommer i en ny — tredje — Udgave, bearbejdet af *C. Ulrich Mortensen* med Bistand af *H. Engberg Pedersen*. Bogens Plan er i det væsentlige uforandret, men det har været nødvendigt at omarbejde næsten alle Afsnit paa nær de rent historiske. Bogen, der herved er blevet en Del større, har beholdt sit Præg af Letlæselighed, og den nye Udgave fordrer saa lidt som nogen af de to foregaaende særlige Forudsætninger.

Den nye Udgave er forsynet med en ret stor Indledning — kaldet 1. Afsnit —, der indeholder en Slags almindelig Del. Man finder heri meget af Interesse, og ved at sammenligne dette Afsnit med tilsvarende Stof i 2. Udgave faar man et ganske interessant Billede af, i hvilken Grad et Decennium i det 20. Aarhundrede kan omdanne Opfattelsen. Dette mærker man f. Eks., naar man ser, hvorledes de gamle Traverser »Nytte- og Evneprincippet« er blevet sat i Stald og erstattet af nye, som man nu finder bedre. I samme Indledningsafsnit faar Udligningsspørgsmaalet iøvrigt en kort, men god Behandling. Derefter følger da i de øvrige Afsnit alle de forskellige Skatter, en efter en. Under Læsningen heraf glæder man sig over at have alle disse nyttige Oplysninger samlede paa eet Sted, og over, at Forfatterne har gjort sig saa megen Umage med at bringe talmæssige Oplysninger og at føre dem à jour.

Bogens sidste Afsnit er kun paa 6 Sider og handler om Skatternes Virkninger. I Forordet siger Forfatterne — utvivlsomt med Rette —, at en systematisk Fremstilling af Skatternes Virkninger ikke kan gennemføres inden for Bogens Rammer, og at de vil indskrænke sig til at give nogle Eksempler; men det er et Spørgsmaal, om der ikke gives saa lidt, at det vilde have været bedre intet at give. Da det, der er givet, er saa kortfattet, skal det ikke kommenteres nærmere her. Men Anmelderen maa dog have Lov til at sætte et stort Spørgsmaalstegn ud for følgende: »Skatterne er uløseligt knyttet sammen med de offentlige Udgifter. Begge er Led i samme Proces; de offentlige Udgifter kan i det store og hele ikke afholdes uden Skatterne, og omvendt maa ethvert Skattebeløb normalt blive anvendt til en eller anden offentlig Udgift«. (S. 286). Og det maa ogsaa bemærkes, at, hvad der staar S. 291 om Virkningerne af en Ændring i Opsparingen, ikke

er paa Højde med den nyere nationaløkonomiske Erkendelse og næppe er rigtigt.

Men for denne Bog er dette ligegyldige Smaating; det centrale i denne som i de foregaaende Udgaver er det beskrivende Stof; og det er godt og klart fremstillet. Dansk økonomisk Litteratur er derfor med denne tredje Udgave blevet en god og nyttig Bog rigere.

Kjeld Philip.

Erik Lindahl: STUDIES IN THE THEORY OF MONEY AND CAPITAL. London 1939. 391 S., sv. Kr. 10,50.

Professor Lindahls Bog er den første i en ny Serie, kaldet »The Library of Economics«. Hvilke Bøger, der findes værdige til Optagelse, skal udelukkende bestemmes af et Redaktionsudvalg tællende kendte Navne som Rosenstein-Rodan, Robbins, Schumpeter, Viner m. fl., og Kriteriet er meget strengt. Det kræves nemlig, at det skal dreje sig om »books of unusual importance, each representing a definite milestone in the development of the science«.

Det er vist ikke for meget at sige, at Professor Lindahls Bog fuldt ud opfylder det stillede Krav. Bogen udgøres af tre Dele i omvendt kronologisk Orden. Part One er en almindelig Introduktion til dynamisk Teori og har ikke før været trykt. Part Two er en Oversættelse af de vigtigste Dele af Lindahls berømte Pionerarbejde »Penningpolitikens medel« fra 1930. Part Three er en Oversættelse af Lindahls Artikel i Økonomisk Tidsskrift 1929: »Prisbildningsproblemet opplægning från kapitalteoretisk synpunkt«. Begge sidste Dele er altsaa gamle Kendinge for nordiske Læsere.

Længe har svensk Teori maattet føre sin Skyggetilværelse bag Sprogbarrieren; men nu begynder den for Alvor at erobre Verden. Den første Breche blev slaaet for 5—6 Aar siden, da omtrent samtidigt Wicksells »Geldzins und Güterpreise« blev oversat til Engelsk, Lundberg skrev sin »Theory of Economic Expansion«, og Ohlin skrev sine Artikler om »The Stockholm School« i Economic Journal. I 1939 fulgte næste Fremstød: Myrdals »Penningteoretisk jämvikt« udkom paa Engelsk, og umiddelbart efter kom denne Bog af Lindahl.

For nordiske Læsere koncentrerer Interessen sig imidlertid om den ikke hidtil trykte Part One. Og man bliver ikke skuffet. Part One er en Slags »ABC of the Stockholm School« og udfylder som saadan et meget stort Savn. Stockholmskolens Værker har aldrig ligefrem kunnet kaldes lettilgængelige — ikke engang paa den Side af Sprogbarrieren. Part One stiller hele Stockholmskolens Begrebssystem og Arbejdsmetode i Relation til den Teoribygning, vi er vant til, og gør det paa denne Maade lettere at forstaa Skolens mere specielle Værker. Det er paradoxalt, at det metodologiske Grundlag kommer til sidst, men godt, at det omsider kom!

Indledningsvis fremsætter Lindahl sine Anskuelse om, hvorledes man efter hans Mening bør opbygge den økonomiske Teori. Han sondrer mellem »General Theory«, der er en saadan, der dækker mange Tilfælde, og »Special Theory«, der er en saadan, der kun dækker faa. Paa tværs af